“El temple romà era més llarg, i ara també sabem més de la construcció de la Catedral de Tarragona”

Entrevista a Josep Maria Macias i Imma Teixell

“El temple romà era més llarg, i també sabem més de la construcció de la Catedral”

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Acabada la segona i última campanya d'excavacions a l'interior la Catedral de Tarragona, entrevistem **Josep Maria Macias** (ICAC) i Imma Teixell (arqueòloga municipal), codirectors dels treballs amb Andreu Muñoz (Museu Bíblic Tarraconense).

Què sabem de nou del temple d'August?

JMM: Estem igual quant a cronologia però no quant a la longitud del temple. Tenim un temple romà més gran, més llarg del que ens feien pensar els sondejos geofísics. No és un daltabaix científic. Al contrari: quadra més amb les modulacions d'altres temples octàstils. També hem avançat en la recollida de mostres, però no en l'obtenció de dades cronològiques directes.

Vaja.

JMM: Però el balanç és positiu, tenint en compte que hem excavat només 60 m^2 en el que ha sobreviscut a la construcció de la catedral més gran de Catalunya.

IT: I que hem excavat damunt el que queda del temple, d'aquesta plataforma de fonamentació. No tenim estratigrafia associada a la construcció d'aquesta plataforma.

JMM: Es demostra que excavar sobre el temple, des del punt de vista estratigràfic i arqueològic no és gaire interessant perquè la conservació del temple és inexistent i la construcció de la catedral va ser molt agressiva, però hi ha altres espais d'interès futur.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

També heu excavat l'absis.

JMM: Aquesta excavació, de 10 m², demostra també la capacitat d'arrasament de l'estructura medieval, que no ha deixat testimonis d'època visigoda ni romana.

Què més concloeu de la campanya del 2011?

JMM: Es pot confirmar que al segle VI el temple ja no existia. En dubtàvem. Això té relació amb on és l'episcopi visigot del segle VI.

IT: Tota la construcció de la catedral i dels sistemes constructius també és molt interessant. Segurament tenim la primera portalada.

Per què és tan interessant?

JMM: Perquè el llibre d'obres de la Catedral no s'ha conservat. No sabem res de la història d'un edifici que va trigar el doble que la Sagrada Família a construir-se! L'estratigrafia medieval ens ajuda a entendre com avança la construcció de la catedral per la nau central. Jo crec que és com la Sagrada Família: de moment és un espai de culte amb parets, sense teulada, i els paviments sembla que estan pensats per evacuar l'aigua de pluja…

IT: Catedrals que tarden tants segles a acabar-se no es poden esperar a estar fetes per començar el culte. La catedral es comença a construir des de l'absis cap endavant. L'absis, el claustre, la canònica (on vam excavar del 2000 al 2003)… Ens hem d'imaginar que hi havia tancaments provisionals i moments d'impàs, que s'han de traduir constructivament en les evidències que vam trobar l'any passat i enguany.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Evidències com quines?

IT: Uns murs de tancament que van de columnata a columnata, de pilar a pilar, que estan tancant i marquen un lloc exterior i un d'interior. Sabem documentalment que hi ha parades d'anys i dècades en les obres a la catedral. O sigui que podem creure que hi devia haver moments que fins i tot les portalades o els tancaments provisionals no eren tan provisionals, és a dir, que es farien amb un cert gust.

Us heu sentit pressionats pel fet de ser l'última campanya dins la Catedral?

JMM: També és una tranquil·litat! (riu) La pressió hi ha sigut, però també és una autopressió: si no tens prou paciència desaprofites l'ocasió. No és fàcil. Hem exavat 100 m² d'una superfície que té milers de metres quadrats! Jo hauria plantejat una excavació més gran però és complex. T'has de cenyir a un pla director, a la predisposició del Capítol de la Catedral… Hem excavat en una propietat on era el primer cop que es deixava excavar dintre. És molt diferent d'altres ciutats on l'església és promotora intel·lectual de projectes d'excavació, com a Sant Pau extramurs a Roma.

Tant l'any passat com aquest heu vetllat per divulgar la vostra feina.

JMM: Ens ha interessat tant la vessant científica com la divulgativa. L'objectiu científic són les monografies que ha de publicar l'ICAC. Anem fent articles i col·laborem amb l'Ajuntament i el Museu Bíblic en el context del festival Tàrraco Viva (hem fet l'exposició **Praesidium**, que ha rebut el premi Auriga). A part del bloc, **A la recerca del temple d'August**.

IT: També hem incorporat el temple a la maqueta de la ciutat del Museu d'Història de Tarragona, hem fet conferències arreu (en els actes dels deu anys de Tarragona com a Patrimoni Mundial de la Humanitat, a la **Tribuna d'Arqueologia**, al Col·legi d'Enginyers, etc.). Tot plegat ha permès que la ciutadania s'hi sentís involucrada.

Personalment, com valoreu la campanya d'enguany?

JMM: Hem aprofitat l'ocasió, tot i que menys del que l'hauríem volgut aprofitar pel que fa a la superfície d'excavació. Però hem fet el que volíem, excavar, quan ens han deixat i en el tros que ens han deixat. I tinguem present que el projecte de recerca de la catedral de Tarragona no és la catedral, és el conjunt catedralici. El recinte sagrat no és el temple, és la plaça més el temple. Tenim una superfície de dues hectàrees! O sigui que el projecte del recinte de culte o de l'acròpolis continuarà.

Però s'ha acabat una fase important.

JMM: Sí, la fase més mediàtica. L'any passat era el primer cop que s'excavava a dins la catedral de forma coherent. També hem aprofitat aquesta obertura i hem potenciat la faceta mediàtica. Però el projecte fa deu anys que dura i s'ha fet mediàtic perquè s'ha excavat dintre de la catedral. Seguirà.

IT: Ara s'obre una nova època, perquè quan la catedral estigui restaurada del tot serà difícil poder-hi intervenir dins.

A part dels resultats científics, heu aconseguit fer col·laborar tres institucions.

IT: Sí, l'ICAC, l'Ajuntament i l'Arquebisbat. Això és més reconegut fora que aquí. És la línia que s'hauria de seguir en tots els treballs. Sumar esforços, i no separar, que és el que se sol fer en aquesta ciutat! Fa un any que ho repetim però val al pena insistir-hi.

Heu tingut un fotògraf a l'equip, el Manel Granell.

IT: L'any passat, per no tenir només fotos de treball, vam convidar el Quim Vendrell a vindre cada dia. Al Manel li va interessar el treball del Quim i tenia ganes de fer el mateix i el vam convidar a ser un més de l'equip. Venia que ni el veies i ha fet un seguiment de l'obra. És una altra visió de la nostra feina, i l'enriqueix.

Entrevista i fotos dels entrevistats de Carme Badia i Puig

Setembre del 2011